

Řešení problémů s abrazí a chemickou odolností

Slévárna taveného čediče a eucoru

Česká firma, která přetavila historii na úspěch.

Firma Eutit s.r.o. je jediný výrobce čedičových odlitků v České republice, jediný výrobce interiérové čedičové dlažby a vysoce ořezuvzdorného a žáruvzdorného materiálu eucoru na světě. Historie odlévání čediče ve Staré Vodě sahá do roku 1951 a od té doby dodává své výrobky do celého světa.

Od 1. 1. 2016 je součástí výrobního provozu výroba kovových odlitků.

Naše výrobky nacházejí široké využití v mnoha odvětvích průmyslu jako je strojírenství, stavebnictví, energetika, potravinářství, chemický průmysl, zemědělství, sklářství apod. Všechna tato a další odvětví mají jedno společné, a to rychlé opotřebením materiálů ať abrazivní či chemickými látkami.

My máme řešení díky svým výjimečným materiálům, a to čediči a eucoru, z kterých vyrábíme přes 20 tis. druhů výrobků. Čedič, který těžíme ve vlastním lomu, se kontinuálně taví v šachtované peci vytápěné zemním plynem přibližně při 1280°C. Při 1200°C se odlévá (tvaruje) do kovových nebo pískových forem. Po vyjmutí se ukládá do průběžných chladících tunelových pecí až do vychladnutí po 16-21 hodinách, kde rekrystalizuje a získává své užité vlastnosti. Eucor je materiál vyráběný tavením vhodných surovin v elektrické obloukové peci při teplotě přesahující 2000°C a následnou krystalizací vzniklé taveniny. Konečným produktem je aluminiumzirkonsilikát sestávající se z korundu, baddeleyitu a skelné fáze. Tavenina je odlévána do pískových forem běžným slévárenským způsobem.

Čedič

Eucor

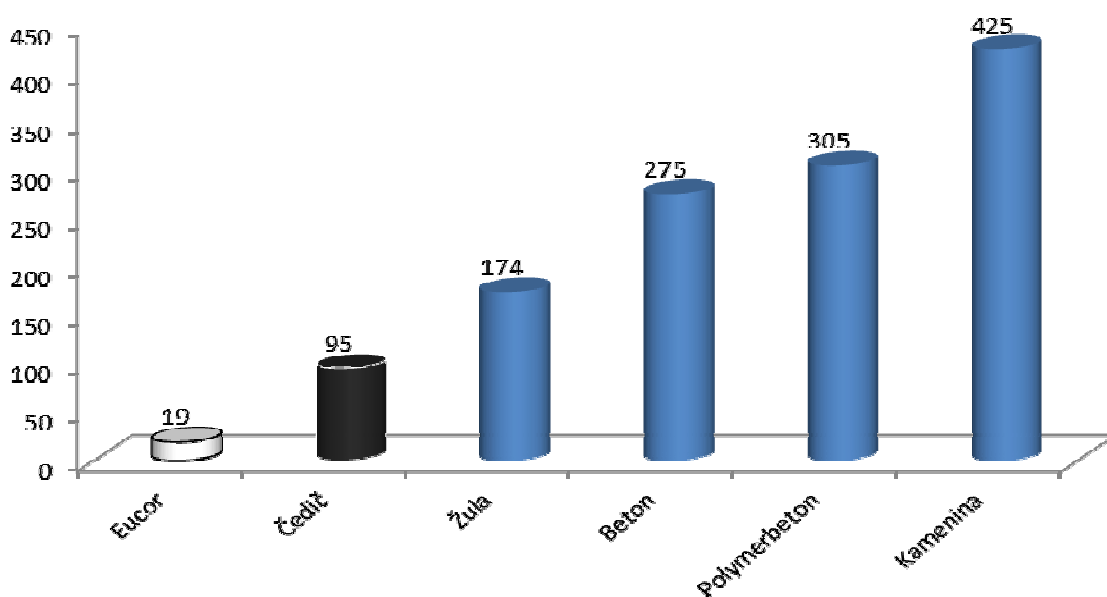
Výjimečnost čediče a eucoru spočívá především ve vysoké odolnosti a životnosti.

Obě charakteristiky jsou dány hlavně těmito vlastnostmi: tvrdost, pevnost, ořezuvzdornost, chemická odolnost a u čediče nenasákavost.

Fyzikální vlastnosti taveného čediče a eucoru

Vlastnost	Čedič	Eucor
Tvrdost podle Mohse	min. 8 stupeň	min. 9. stupeň
Objemová hmotnost	2900 – 3000 kg.m ⁻³	3500 kg.m ⁻³
Nasákavost	0%	10%
Pevnost v tlaku	min. 300 – 450 MPa	min. 300 MPa
Pevnost v ohybu	min. 45 MPa	min. 50 MPa
Odolnost proti opotřebení	max. úbytek 110 mm ³	max. úbytek 30 mm ³
Teplotní odolnost	do 400°C	do 1100°C
Odolnost proti teplotním šokům	min. tepl.rozdíl 150°C	min. 20 cyklů 950/20°C

Odolnost proti opotřebení dle EN-102 Opotřebení v mm³

S ohledem na **výborné užité vlastnosti** čedičových a eucorových výrobků se tyto materiály používají zejména jako otěruvzdorné **vložky potrubních dílů**.

Čedičové vložky potrubí jsou velmi vhodné pro hydraulickou dopravu silně abrazivních materiálů a kalů. Pro pneumatickou dopravu v teplárnách, elektrárnách, dolech, přepravu různých abrazivních nebo chemických materiálů apod. Čedičové vložky potrubí lze použít **do max. rychlosti 22 m/s** (dle přepravovaného média) a **teploty max. 400°C**. Například při pneumatické dopravě křemičitého písku je čedič vhodný do rychlosti 15 m/s. Potrubní díly z vysoce legovaných ocelí byly nahrazeny **speciálními čedičovými odlitky** - oblouky, odbočkami, T-kusy, Y-kusy, tryskami, cyklony apod. - a tím došlo k prodloužení životnosti zařízení na pěti až dvacetinásobek.

Eucorové vložky potrubí jsou vhodné pro pneumatické potrubní trasy, kde je vlivem rychlosti (**do 30 m/s**) a teplotního zatížení (**do max. 1000°C**) vyšší namáhání potrubních dílů.

Čedič

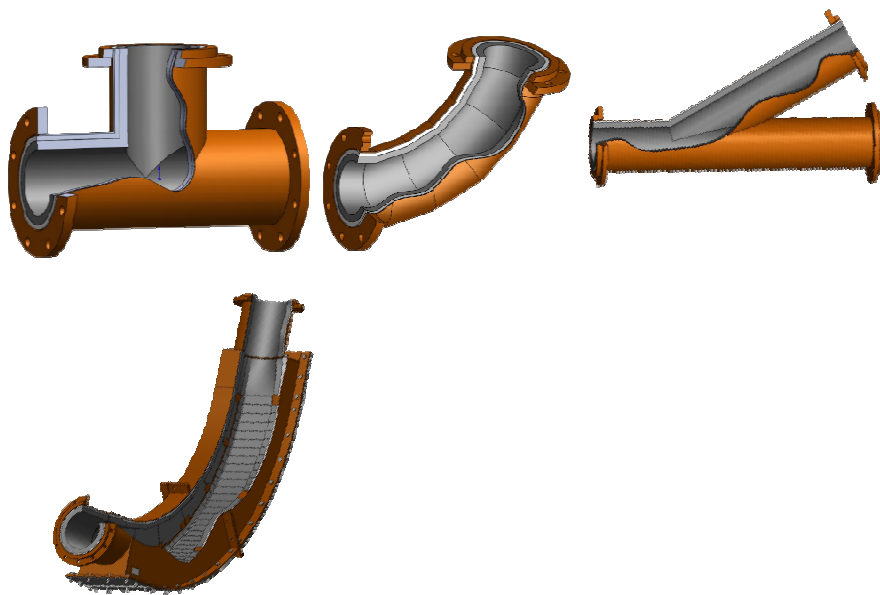

Eucor

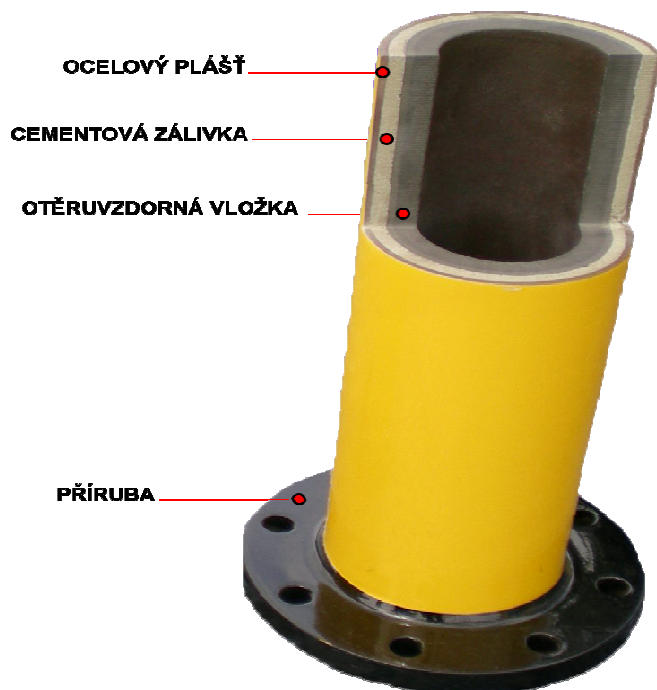
Čedič a eucor je možné v potrubních trasách kombinovat:

- pro rovné úseky použít potrubí s čedičovou vložkou
- pro oblouky, **uklidňovací kusy*** a další tvarové kusy potrubí s eucorovou vložkou

***Uklidňovací kus** = min. 0,5 - 1 metr dlouhý rovinný kus za obloukem (ve směru proudění média), kterým se uklidňují turbulence vzniklé v oblouku, kde také dochází nejčastěji k opotřebení.

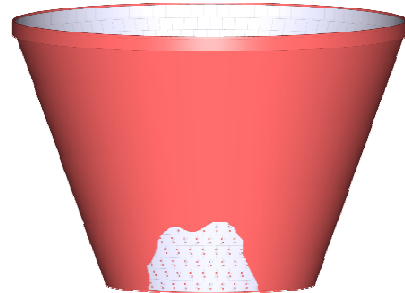

Průřez částí trouby vyložené čedičem / eucozem

Otěruvzdorná čedičová či eucorová obložení naleznete také například zde:

- míchačky betonů a slévárenských směsí
- žlabové řetězové dopravníky
- vyložení mlecích bubnů
- zásobníků uhlí, rud a písků
- skluzy, mísiče, třídíče
- redlerové dopravníky abrazivních materiálů
- prostorová vyložení průmyslových zařízení

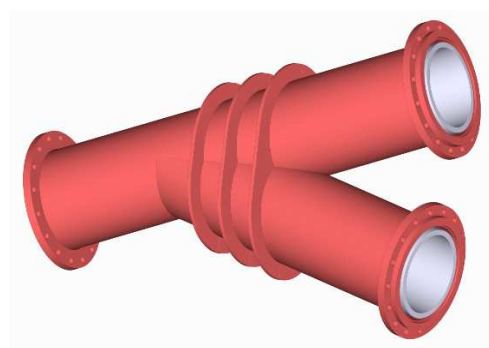
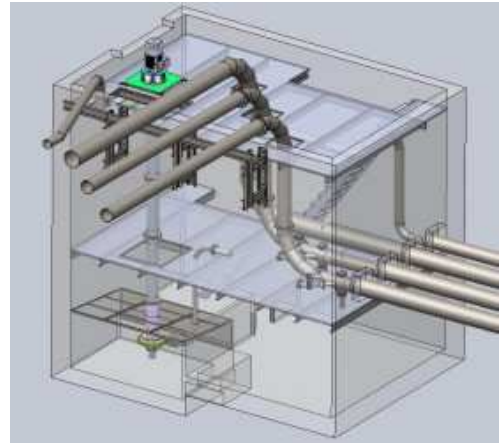
Atypické projekty na míru

Problematika dopravy abrazivních materiálů je specifický obor, který přináší rozličné problémy vyžadující individuální řešení. Proto nabízíme možnost spolupráce při řešení vašich projektů.

Doporučujeme konzultovat projekt s našimi odborníky na tuto problematiku. Máme za sebou desítky let zkušeností s problematikou dopravy abrazivních materiálů z projektů jak v ČR, tak i ze zahraničí.

Obraťte se na nás a společně jistě najdeme optimální řešení právě pro vás a váš specifický problém s abrazí.

Příklad nedávného společného řešení:

Výrazný úspěch z našeho výrobního sortimentu zaznamenaly **axiální kompenzátory vyložené čedičem nebo eucorem** pro pneumatickou i hydraulickou dopravu abrazivních a chemicky agresivních látek. Vnitřek kompenzátorů je **celý (!) ochráněn otěruvzdornou vložkou**. Standardně vyráběny pro tlak **PN 10**, ale je možné i pro **PN 6 a PN 16**.

Možnosti použití:

Axiální kompenzátor vyložený čedičem nebo eucorem je zařízení, které se používá k vyrovnání délkových změn způsobených změnami teploty v potrubních systémech.

Kompenzátor je možné namontovat ve vodorovné i svislé poloze. Při svislé poloze doporučujeme, aby byl posuvný kus v horní poloze.

Při montáži je nutné dbát na správné nastavení stavební délky, aby se dilatace potrubí kompenzovaly v přípustném rozmezí zdvihu kompenzátoru (řeší projekt).

Hlavní výhody našeho řešení kompenzátoru:

- Otěruvzdornost daná čedičovou / eucorovou vložkou
- Provozní spolehlivost
- Vysoká životnost kompenzátoru stejná jako ostatního čedičem či eucozem vyloženého potrubí
- Připojovací rozměry a vnitřní světlost kompenzátoru jsou identické jako u ostatních zapouzdřených dílů
- Možnost instalace kompenzátoru na stávající potrubní trasu bez nutnosti použití přechodových přírub
- Dodání dílů potrubní trasy včetně kompenzátorů od jednoho dodavatele - výrobce

SLÉVÁRNA KOVOVÝCH ODLITKŮ

Od roku 2016 se výrobní program naší firmy rozšířil o středisko „Slévárna kovových odlitků“. Toto středisko vzniklo fúzí Slévárny Plzeň a Eutitu pod jednu hlavičku.

Provoz tohoto střediska je prozatím výrobně omezen a to odlitky do hrubé hmotnosti cca 250kg.

Mezi základní materiály, které jsme zde schopni vyrábět, patří:

Oceli uhlíkové

ČSN 42 2630, 42 2640, 42 2650, 42 2660, 42 2670

Oceli středně a nízkolegované

ČSN 42 2709, 42 2711-15, 42 2719, 42 2723 až 42 2771

Mechanické vlastnosti oceli souvisí se strukturou a jsou ovlivněny chemickým složením a tepelným zpracováním. Plastické vlastnosti a houževnatost úzce souvisí s přítomností nekovových vměstků.

Pevnost v tahu: hodnoty se pohybují většinou v mezích 380-1000Mpa

Speciální vysokolegované oceli

Otěruvzdorné - vysokolegované manganové oceli: ČSN 42 2920, ČSN 42 2921

Žáruvzdorné - vysokolegované chromniklové oceli: ČSN 42 2911, ČSN 42 2912, ČSN 42 2913, ČSN 42 2914, ČSN 422932, ČSN 42 2933, ČSN 42 2934, ČSN 42 2936, ČSN 422938, ČSN 42 2944, ČSN 42 2950, ČSN 422951, ČSN 42 2952, ČSN 42 2953, ČSN 42 2955

Speciální litiny – litiny pro zvláštní použití

speciální litiny: ČSN 422456, ČSN 422472, ČSN 422491, ČSN 422465, ČSN 422478

austenitické litiny: ČSN EN 13 835 (DIN 1694)

otěruvzdorné litiny: ČSN EN 12 513 (DIN 1695) **Ni-Hard**

Litina s lupínkovým grafitem – „ŠEDÁ LITINA“

Označení dle platné normy ČSN EN 1561

Značení dle normy	Staré značení nebo ekvivalent	Mechanické hodnoty pevnost [MPa]	Použití
EN-GJL-150	ČSN 422415, GG15	150 MPa	okrasná litina, kanálová litina
EN-GJL-200	ČSN 422420, GG20	200 MPa	strojní litina např. pro suporty strojů, skříně

EN-GJL-250	ČSN 422425, GG25	250 MPa	převodovek, příruby, dvířka kotlů, držáky motorů, vyložení (pancíře) v energetice
EN-GJL-300	ČSN 422430, GG30	300 MPa	

PZN: Tvrdost těchto materiálů je cca 150 - 230 HB, teplotní odolnost cca do 450°C. Charakteristickou těchto vlastností litin je schopnost tlumit vibrace, vyznačují se téměř nulovou tažností.

Doposud ve výrobním programu chyběla „**LITINA TVÁRNÁ – LITINA S KULIČKOVÝM GRAFITEM**“. V průběhu léta roku 2017 budou probíhat zkušební tavby a do konce roku bychom měli rozjet i výrobu odlitků z této litiny.

Litina s kuličkovým grafitem – „TVÁRNÁ LITINA“

Označení platné normy ČSN EN 1563

Značení dle normy	Staré značení nebo ekvivalent	Pevnost	Tažnost (%)	Použití
EN-GJS-400	ČSN 422304,GGG40	400 MPa	15%	tvárná litina pro strojní použití

EN-GJS-400-LT	ČSN 422303,GGG40.3	400 MPa	18 %	mrazuvzdorná litina, např. pro železniční dopravu
EN-GJS-500	ČSN 422305,GGG50	500 Mpa	7 %	tvárná litina pro strojní použití s vyšším namáháním, kanalizace pro dálniční vozovku

Eutit s.r.o., Slévárna čediče a eucoru, Stará Voda č.p. 196, 353 01 Stará Voda, www.eutit.cz

Dita Moravcová, manažer obchodu pro ČR a SR, dita.moravcova@eutit.cz

GSM **+421 735 173 029**, tel. **354 789 134**